

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

P o s u d e k

oponentky diplomové práce

Téma práce: **Podmínky řízení v civilním procesu a jejich zkoumání**
Autor: **Dominika Kuncová**
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Miloslava Wipplingerová, Ph.D., LL.A.
Oponent diplomové práce: JUDr. Blanka Kapitánová

Diplomová práce byla v souladu s pokynem děkana č. 23D/2011, ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly 0%.

Autorka předkládá a vypracovala již v pořadí třetí diplomovou práci na téma Podmínky řízení v civilním procesu a jejich zkoumání. Odborný text je rozdělen do šesti kapitol včetně Úvodu a Závěru, součástí práce je cizojazyčné resumé. V Úvodu práce předeslala své rozhodnutí přistoupit ke zvolenému tématu co nejvíce komplexně, a současně upozornila, že komplexní pojetí zpracování znemožňuje podrobný výklad veškerých tématem dotčených institutů. V návaznosti na to pak vymezila cíl práce tak, že je jím podání komplexního výkladu podmínek řízení v civilním procesu s podrobným zaměřením na předem vybrané dílčí instituty, tj. pozitivní a negativní podmínky řízení, o jejichž povaze není ve vztahu k podmínkám řízení žádných pochybností (pravomoc, příslušnost soudu, procesní subjektivita, procesní způsobilost účastníka řízení, překážka zahájeného řízení a věci pravomocně rozsouzené).

Zároveň uvedla, že stranou jejího odborného zájmu nezůstalo vymezení procesního významu jednotlivých podmínek řízení, a posouzení vztahu institutu podmínek řízení s opravnými prostředky. Vyslovila přesvědčení, že z předloženého odborného textu by v jeho závěru měly vyplynout odpovědi na následujících pět jednoduchých procesních otázek:

„Jaký je procesní význam podmínek řízení v civilním procesu?“

Jsou veškeré podmínky řízení v civilním procesu vymezeny výhradně v občanském soudním řádu, jakožto základním právním předpisu, upravujícím civilní právo procesní?

Shoduje se odborná veřejnost na pojetí podmínek řízení v civilním procesu či se k tomuto tématu objevují rozdílné přístupy?

Jakou možnost má účastník řízení v civilním procesu, pokud bylo soudem meritorně rozhodnuto i přes nedostatek některé z podmínek řízení?

Je právní úprava podmínek řízení v civilním procesu stabilní či lze v této oblasti očekávat legislativní změny?“

Vzdor cizojazyčnému resumé, které učinila součástí práce, konstatovala, že je psána pouze v českém jazyce, a reflektuje právní úpravu účinnou ke dni 31. srpna 2018.

Jak již bylo zmíněno, práce je rozdělena do šesti kapitol-Úvod, pojem a význam podmínek řízení v civilním procesu, Pozitivní podmínky řízení, Negativní podmínky řízení, Podmínky řízení z hlediska opravných prostředků. Formálnímu zpracování vytykám jistou nepřehlednost spočívající v řazení podkapitol až do pěti číselných řad, která se pak projevuje i v obsahovém zpracování textu. Příkladem poukazuji na podkapitolu 3.2.1 označenou „Procesní subjektivita“ a 3.2.1.1. nazvanou „Procesní subjektivita účastníka jako podmínka řízení v civilním procesu“. Není mi totiž zřejmá logika takového členění, kdy v podkapitole 3.2.1. diplomantka co do svého základu vysvětluje pojem tohoto procesního institutu, a v podkapitole 3.2.1.1. pak již jen konstatuje, že se jedná o pozitivní procesní podmínku řízení, kterou soud zkoumá kdykoliv za řízení (což však platí pro všechny podmínky řízení), a jednou větou se pak vypořádá s důsledky nedostatku této podmínky řízení.

K obsahovému záměru práce si dovoluji uvést, že autorce se nepodařilo naplnit cíl práce, tedy podat komplexní výklad procesních podmínek v civilním procesu ve smyslu soubornosti ani všestrannosti. Pravda je, že sama diplomantka v Úvodu práce opakovaně uvedla, že k tématu práce se rozhodla přistoupit co nejvíce komplexně, avšak zároveň konstatovala, že

komplexnost zpracování znemožňuje podrobný výklad veškerých tématem dotčených procesních institutů, proto komplexnost výkladu vázala na „předem vybrané dílčí instituty, za něž považuje pozitivní a negativní podmínky řízení, o jejichž povaze není ve vztahu k procesním podmínkám žádných pochybností“ (viz shora). Ani toto zúžené pojetí nepovažuji za zpracování komplexní, když se diplomantka žádným způsobem, tedy ani zmínkou, nevěnovala mezinárodní příslušnosti /pravomoci/, a pojednala pouze o pravomoci „vnitřní“, u místní příslušnosti pominula vysvětlení pojmu bydliště, rovněž pojednání o totožnosti věci je sporadické včetně odkazů na judikaturu. Stejně tak za velmi zjednodušené považuji zpracování problematiky v kapitole 5, tj. podmínek řízení z hlediska opravných prostředků, o němž se jako o komplexním jistě hovořit nedá.

Z práce, resp. jejího Úvodu a Závěru je zřejmá snaha autorky o vymezení problematiky v rámci zvoleného tématu prostřednictvím tzv. dílčích otázek, které v Úvodu nastolila a v Závěru zodpověděla. Nejedná se však o tzv. výzkumné otázky, které by byly vědeckou metodou zpracovány, pouze byly testovým způsobem v Závěru zodpovězeny.

K samotnému věcnému zpracování tématu nemám zásadní výhrady. Jedná se o práci veskrze popisnou s absencí vlastního názoru diplomantky, nicméně s uvedením zdrojů, z nichž čerpala. Nesouhlasím s jejím názorem, že označení pozitivní a negativní podmínky řízení lze nalézt jen v učebnici autorky Zahradníkové s kolektivem, neboť se jedná a pozitivní a negativní vymezení podmínek řízení, s nímž zejména nauka běžně pracuje.

Citační normy byly diplomantkou dodrženy, jen mohla využít větší rozsah zdrojů, zejména komentářové literatury, odborných článků a zejména judikatury soudů. Práce by tak byla informačně bohatší a současně by autorce umožnilo vyjádřit svůj názor a argumentačně jej podpořit.

Přes všechny výtky, které však zejména oponentovi přísluší, lze uzavřít, že práce je oproti původně autorkou předloženým pracím výrazně zdařilejší, bez zásadních věcných chyb, a s výtkami již uvedenými logicky strukturovaná, lze ji proto

d o p o r u č i t k obhajobě zatím s hodnocení **d o b ř e**.

Otázky k obhajobě:

- 1) Pro posouzení, zda se jedná o překážku litispendence či res judicata je rozhodující pojmem „totožnost projednávané věci“. Se zřetelem k úspornému textu v diplomové práci věnujícímu se této otázce, by měla diplomantka o této problematice širěji pojednat, a to i se zřetelem k závaznosti posouzení předběžné otázky v přechozím řízení pro rozhodnutí v řízení později zahájeném, kde tato předběžná otázka má již být řešena ve výroku rozhodnutí.
- 2) Brání nastalé účinky koncentrace řízení (§118b, § 219a o.s.ř.) odvolacímu soudu zkoumat, a případně zhojit, nedostatek odstranitelné podmínky řízení existující již v řízení před soudem prvního stupně?

V Praze dne 29. prosince 2018

JUDr. Blanka Kapitánová